

KARPERVISSEN OP ZANDWINPLASSEN

De diepte in met Gerwin Gerlach

Karpervissers doen er goed aan de komende maand hun geluk te beproeven op één van de vele zandwinplassen die Nederland rijk is. Eind oktober en in november kunnen de karpers in deze diepe plassen – die minder snel afkoelen dan ondiepe wateren – namelijk nog goed ‘los’ zijn. Gerwin Gerlach vertelt je in dit artikel hoe om te gaan met de belangrijkste elementen: het grillige bodemverloop, kraakheldere water en de veelal oude vissen. Een uitdaging voor iedere karpervisser!

Dunbezette zandwinplassen herbergen vaak grote karper.

TEKST EN FOTOGRAFIE GERWIN GERLACH

Door de grote behoefte aan zand voor stadsuitbreidingen en wegenbouw, zijn er in de tweede helft van de vorige eeuw heel veel plassen gegraven langs de Nederlandse steden en wegen. Vaak is het zand hierbij tot tien of twintig meter diep weggezogen, maar in een aantal gevallen is men enthousiast doorgegaan tot

wel vijftig meter diep. Resultaat: een groot aanbod aan diepe plassen met weinig natuurlijk voedsel voor vis en daardoor een geringe visbezetting. Watervlooien komen niet veel voor, waardoor jonge vis weinig voedsel kan vinden en de jaarlijkse aanwas van vis gering is. Maar de vissen die er rondzwemmen – waarvan de hoofdmoot meestal bestaat

uit wat scholen brasem en een bestand aan karper – zijn vaak bijzonder groot! In een gemiddelde Nederlandse zandwinplas zijn karpers zwaarder dan dertig pond zeker geen bijzonderheid. En dat biedt perspectief voor de karpervisser.

NU IS DE TIJD!

Bij een dalende watertemperatuur in het najaar kost het de karper in een zandwinplas steeds meer moeite om natuurlijk voedsel zoals mos-

seltjes en slakjes te vinden. Vooral in oktober en november voeden de karpers in de diepe plassen zich daarom graag met het voer dat ze door gulle karpervissers wordt aangeboden. Voerstekken worden nu gretig door de karpers bezocht en leeg gevreten. Dit ter voorbereiding op de koude wintermaanden: de vissen leggen zo een vetreserve aan. Als gevolg van deze gulzigheid zitten veel karpers in november op het ‘topgewicht’, wat mooi

meegenomen is als je graag zware vissen vangt. Bovendien zijn ze in dit jaargetijde vaak ook overdag prima te vangen.

DEEP DOWN

In het najaar houden de karpers zich steeds meer in de diepere delen van de zandwinplas op. Ving je ze ‘s zomers nog op ondiepe stukken of misschien zelfs stijf tegen de oever, nu de najaarskou invalt zijn die stekken vaak kansloos. De waterdelen van vijf tot tien

meter diep (soms zelfs vijftien meter diep) zijn nu de stekken die je moet bevissen. Bij voorkeur zoek je op deze dieptes naar afwijkingen in het bodemprofiel, zoals een talud, bult of kuil. Een mooie plek is bijvoorbeeld een ‘drempel’ in een talud, waar de bodem enige tijd vlak loopt voordat deze verder afzakt naar grote diepte. Kun je een dergelijke plek niet vinden, kies dan de onderkant van een talud op een flinke waterdiepte.

In het najaar zijn ook overdag goede vangsten mogelijk.

PEILWERK

Het vinden van die aantrekkelijke plekken vraagt enige oefening. Je kunt met een peildobber aan de slag. Dat is goedkoop en met enige handigheid een goed middel. Wel zul je merken dat het vastleggen van het diepteverloop op een grotere stek veel tijd kost. Een stuk gemakkelijker gaat het met een boot met dieptemeter, waarmee je de bodem nauwkeurig in kaart brengt. Zelf gebruik ik hiervoor een radiografisch bestuurbare voerboot met een dieptemeter. Zo’n combinatie is niet goedkoop, maar het levert op een eenvoudige wijze een schitterend onderwaterbeeld van je visstek op. Bovendien kun je de boot met dieptemeter gebruiken om keer op keer je haakaas precies op de juiste

plek te droppen, vergezeld van een handje voer. Dat is handig voor verder gelegen plekken waar je – bijvoorbeeld met stevige wind tegen – niet of met moeite je montage en voer naar toe kunt werpen.

LICHT VERTEERBAAR

November is de maand waarin de watertemperatuur richting winterse waarden daalt. Houd de buitentemperatuur en vooral de watertemperatuur daarom goed in de gaten. Zakt de watertemperatuur onder de tien graden, dan komt de spijsvertering van de karper op een laag pitje te staan en is veel voeren zinloos. Het regel-

Ga met een peilhengel of dieptemeter op zoek naar een talud, bult of kuil in het bodemverloop.

Een radiografisch bestuurbaar voerbootje met dieptemeter kost wat, maar is wel bijzonder handig.

matig voeren van kleine beetjes is dan veel verstandiger en kan tot diep in de winter voor goede vangsten zorgen. Kies voor gemakkelijk verteerbare, 'schrale' boilies met ingrediënten en geurstoffen die in het koude water goed uitwasemen. Vismeeelboilies met visolie erin zijn 's zomers een topaas, maar in de wintermaanden minder geschikt omdat ze de karpers snel verzadigen.

SLAPPE LIJNEN

Karpers in zandwinplassen zijn vaak groot en sterk, dus gebruik karperhengels met een testcurve van 2,5 pond en molens van een redelijk formaat met een perfecte slip. Een lijndikte van 30/00 is echt het minimum, omdat je rekening moet houden met steile taluds waar je lijn tijdens een drill overheen kan schuren. Om lijnschuwe karpers niet af te schrikken, vis je met slappe lijnen. Daarbij wijzen je hengeltoppen naar het water en ligt zoveel mogelijk van je lijn plat op de bodem. De moderne fluorcarbon hoofdlijnen zijn hiervoor erg geschikt, omdat ze zinken als een baksteen. Ook een leadcore voorslag of 'flying backlead' zorgt er voor dat de laatste meter(s) lijn voor je haakaas het bodemprofiel

goed volgt en geen wantrouwen veroorzaakt bij door de wol geleverde vissen.

MONTAGE

Als loodgewicht is 100 tot 140 gram (3 oz. tot 5 oz.) een goede keuze, ook als je dichter onder de kant vist en dus niet ver hoeft te werpen. Dat klinkt misschien zwaar, maar karpers in zandwinplassen hebben vaak harde bekken. Dat komt door de harde bodem en een jarenlang dieet van hoofdzakelijk mosseltjes.

Zo'n harde bek vraagt om een extra zwaar lood zodat de haak zich goed kan prikken. Is het water erg helder, gebruik dan eventueel gecamoufleerd lood. Een goed zinkende onderlijn van een centimeter of vijftien lang en een trekkracht van 25 lbs met daaraan een sterke en vlijmscherpe haak maakt je systeem af. Zoals altijd is ook nu weer het gebruik van een visveilig systeem heel belangrijk. Mocht je deze systemen nog niet in je vistas hebben, vraag de hengelsportwinkelier

er dan naar en gebruik ze vervolgens altijd!

ZOEK DE STENEN

In veel zandwinplassen is na het uitdiepen bouwpuin gestort. Hierbij kunnen vrachtwagenladingen vol met beton, bakstenen en ander puin in het water zijn gekiept, vanaf de oever of pontons. Als je in jouw zandwinplas ook dergelijke stortplaatsen kunt ontdekken, dan heb je meestal een echte hotspot te pakken. Karpers houden zich graag op deze plekken op, omdat ze hier meer natuurlijk voedsel vinden dan op de monotone stukken zandbodem. Het vissen op dit soort plekken vraagt de nodige aanpassingen van je materiaal en tactiek. Stenen zijn scherp en bovendien altijd begroeid met mosseltjes, waardoor je lijn gemakkelijk kapot schuurt. Gebruik hier dus een stevige voorslag van minstens tien meter lang en een schuurvaste hoofdlijn van minimaal 35/00 mm, maar liever nog 40/00 mm dikte. Het gebruik van een visveilig systeem is in deze situaties helemaal vanzelfsprekend. Vis daarbij heel scherp en blijf dicht bij je hengels. Pak bij een aanbeet zo snel mogelijk de hengel op – zonder direct veel druk te zetten – en houd deze goed omhoog, zodat een gehaakte karper geen meters lijn over de stenen kan trekken.

Vis met slappe lijnen, zodat de karper hier niet tegenaan zwemt en schrikt.

Zie je vis springen, aarzel dan niet en zwiep er meteen een hengel naartoe, beaasd met opvallend aas zoals een fluor pop-up.

UREN TUREN

Omdat karpers in het najaar minder mobiel worden, is het belangrijk om het water af te speuren naar tekenen van leven. Een springende of draaiende karper kan je op het spoor zetten van een goede najaarsstek waar meerdere karpers liggen. Houd daarom je ogen open en zorg dat je vanaf je stoel een goed zicht hebt over een groot deel van het water. Als je een paraplu of een tentje gebruikt om uit de regen en wind te zitten, plaats die dan zo dat het zicht op

het water je zo min mogelijk wordt ontnomen. Zie je karpers springen of draaien, reageer daar dan meteen op. Gooi het aas van één hengel direct op de plek waar je de vis zag springen. Dit is je 'zoekende' hengel, die je desnoods meerdere keren per dag verplaatst om andere plekken te proberen. Gebruik hierbij een opvallend haakaas, zoals een fluor pop-up, omdat een actief rondzwemmende karper deze snel zal opmerken. Omdat karpers bij een afnemende watertemperatuur vaak

vaste aastijden gaan aanhouden, is het verstandig om je andere hengel continu op een aantrekkelijke plek tussen de vijf en tien meter diep te laten liggen. Bij voorkeur ergens onderaan een talud of op een vlakke richel langs een talud. Op die manier kun je met een beetje geluk de vaste aastijden ontdekken, waardoor je de visessies nog slimmer in kunt plannen en in relatief weinig uren toch goed kunt vangen. Ik wens je dit najaar heel veel succes op je favoriete zandwinplas!

Door het heldere water zijn karpers in zandwinplassen vaak schitterend donker gekleurd.

CHECK GERWIN'S LEZING IN ASSEN!

Op de karperbeurs CarpevenTT, die op 27 en 28 november wordt gehouden in de TT-hall in Assen, zal Gerwin een lezing geven over het karpervissen op zandwinplassen. Wil je succesvol vissen op zandwinplassen, dan mag je deze 'kraker van een lezing' absoluut niet missen! Kijk voor meer info op www.carpeventt.nl.

Tijdens de lezing zal Gerwin nieuwe inzichten verschaffen in het bevissen van zandwinplassen.

